

Come On Labels

Common appliance policy – All for one, One for all – Energy Labels

Αριθμός Συμβολαίου: **IEE/09/628/SI2.558219**

Ορθή ενεργειακή σήμανση οικιακών συσκευών στα καταστήματα λιανικής πώλησης

(Πακέτο Εργασίας 4 - Παραδοτέο 4.8)

Ιούνιος 2011

Συγγραφέας: **Margarita Puente, ESCAN S.A.**

με την υποστήριξη των εταιρών του προγράμματος Come On Labels

Η αποκλειστική ευθύνη για το περιεχόμενο αυτής της έκδοσης εμπίπτει στην αρμοδιότητα των συγγραφέων. Το περιεχόμενο δεν αντικατοπτρίζει απαραίτητα τη γνώμη της Ε.Ε.. Ούτε η ΕΑΚΙ ούτε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι υπεύθυνες για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται εδώ.

Πίνακας Περιεχομένων

1. ΠΕΡΙΛΗΨΗ	3
2. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
3. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ, ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΤΗΣ ΟΡΘΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΣΗΜΑΝΣΗΣ ΟΙΚΙΑΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ.....	5
4. ΟΜΑΔΕΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΗΣ.....	8
5. ΤΥΠΟΙ ΟΙΚΙΑΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ	9
6. ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΗΣ	10
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ.....	20

Η έκδοση αυτή ετοιμάστηκε στα πλαίσια του προγράμματος Come On Labels, με την υποστήριξη του προγράμματος Ευφυής Ενέργεια για την Ευρώπη. Ο κύριος στόχος του προγράμματος, που δραστηριοποιείται σε 13 ευρωπαϊκές χώρες, είναι η υποστήριξη της ενεργειακής σήμανσης οικιακών συσκευών μέσω της δοκιμής συσκευών για έλεγχο της συμμόρφωσής τους με τα αναγραφόμενα στοιχεία της ετικέτας, μέσω της σωστής παρουσίας ετικετών στα καταστήματα και μέσω της εκπαίδευσης των καταναλωτών.

1. ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Αυτή η έκδοση είναι ένας οδηγός για τις αρχές επιτήρησης της αγοράς¹ που περιλαμβάνει προτάσεις για το πώς θα πρέπει να πραγματοποιούνται οι επιθεωρήσεις σε καταστήματα λιανικής πώλησης, προκειμένου να ελεγχθεί η ορθή εφαρμογή της ενεργειακής σήμανσης σε αυτά.

Ο οδηγός έχει ως σκοπό να ενθαρρύνει και να παραδειγματίσει τις εθνικές ή τοπικές αρχές επιτήρησης της αγοράς να πραγματοποιούν επιθεωρήσεις σε καταστήματα λιανικής πώλησης, σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο. Η δραστηριότητα αυτή πρέπει να διεξάγεται τακτικά, ώστε να διασφαλίζεται η ορθή ενεργειακή σήμανση των οικιακών συσκευών στα καταστήματα λιανικής πώλησης.

Προκειμένου να εξετάσει όλα τα κύρια ζητήματα που αφορούν την ορθή ενεργειακή σήμανση των οικιακών συσκευών στα καταστήματα λιανικής πώλησης, ο οδηγός αυτός περιλαμβάνει τα εξής πέντε κεφάλαια:

- «Εισαγωγή»: περιγράφει τη συνολική κατάσταση και τους λόγους για τους οποίους πρέπει να πραγματοποιείται ο έλεγχος της ενεργειακής σήμανσης στα καταστήματα.
- «Νομικό πλαίσιο, εφαρμογή και επαλήθευση της ορθής ενεργειακής σήμανσης οικιακών συσκευών»: περιλαμβάνει τις διαδικασίες που θα πρέπει να ακολουθηθούν και τις αρμοδιότητες που θα πρέπει να αναλάβουν οι αρχές, σύμφωνα με τη νομοθεσία.
- «Ομάδες καταστημάτων λιανικής πώλησης»: περιλαμβάνει μία σύντομη περιγραφή των διαφόρων κατηγοριών καταστημάτων που εμπορεύονται οικιακές συσκευές.
- «Τύποι οικιακών συσκευών»: απαριθμεί όλους τους τύπους συσκευών που καλύπτονται από τη νομοθεσία της ενεργειακής σήμανσης.
- «Επιθεωρήσεις καταστημάτων λιανικής πώλησης»: περιλαμβάνει συγκεκριμένες προτάσεις για τις δραστηριότητες που θα αναληφθούν.

Ο στόχος του παρόντος οδηγού είναι:

- να πραγματοποιηθεί μία επισκόπηση των σχετικών θεμάτων που πρέπει να εξεταστούν προκειμένου να πραγματοποιούνται επιτυχείς επιθεωρήσεις σε καταστήματα λιανικής πώλησης.

¹ Στην περίπτωση της Ελλάδας, υπεύθυνες για την επιτήρηση της αγοράς είναι συγκεκριμένες Υπηρεσίες του αρμόδιου Υπουργείου, όπως έχουν οριστεί στην εθνική νομοθεσία.

- να ενθαρρυνθούν οι εθνικές αρχές επιτήρησης της αγοράς να αναπτύξουν ένα σχέδιο για τη διεξαγωγή επιθεωρήσεων σε καταστήματα λιανικής πώλησης, προκειμένου να ενισχυθεί η σωστή παρουσία ετικετών, οι οποίες θα λειτουργήσουν ως οδηγοί για τους καταναλωτές.
- να προωθηθεί ένα σύνολο πληροφοριών στις αρμόδιες εθνικές αρχές, τους κατασκευαστές / εισαγωγείς, τους εμπόρους λιανικής πώλησης, τις ομάδες καταναλωτών και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης σχετικά με την ορθή ενεργειακή σήμανση οικιακών συσκευών στα καταστήματα λιανικής πώλησης.

2. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ενεργειακή σήμανση εφαρμόζεται στην ΕΕ για περισσότερα από 10 χρόνια. Τουλάχιστον για έναν αριθμό συσκευών, υπάρχουν ενδείξεις ότι η ετικέτα είχε σημαντικό αντίκτυπο στους καταναλωτές, πείθοντάς τους να αγοράσουν πιο ενεργειακά αποδοτικά μοντέλα. Αυτό φαίνεται από το μερίδιο των πωλήσεων των συσκευών τάξης ενεργειακής απόδοσης A (ή A+ και A++ στην περίπτωση ψυγείων και καταψυκτών) στο σύνολο των πωλήσεων των προϊόντων.

Οι εθνικές και διεθνείς έρευνες για την κατανάλωση ενέργειας στα νοικοκυριά δείχνουν ότι μέχρι και το μισό της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας οφείλεται στις κύριες οικιακές συσκευές. Οι συσκευές αυτές πρέπει να φέρουν την ενεργειακή ετικέτα στο σημείο πώλησης.

Μακροχρόνια στατιστικά στοιχεία κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας σε νοικοκυριά δείχνουν ότι οι καταναλωτές στην Ευρώπη αγοράζουν οικιακές συσκευές υψηλότερης ενεργειακής απόδοσης. Συγχρόνως, σε χώρες στις οποίες υιοθετήθηκαν προγράμματα επιδότησης ώστε να δοθούν κίνητρα στους καταναλωτές να αγοράσουν πιο αποδοτικές συσκευές, οι πωλήσεις τέτοιων οικιακών συσκευών σημείωσαν μεγαλύτερη άνοδο. Για παράδειγμα:

- από το 2006, τα προγράμματα επιδότησης έδωσαν κίνητρο στους Ισπανούς καταναλωτές να αγοράσουν νέα μοντέλα υψηλότερης ενεργειακής απόδοσης και να διαθέσουν σωστά τις παλαιότερες συσκευές τους. Η ενεργειακή κατανάλωση των νέων συσκευών που πωλήθηκαν στην Ισπανία είναι τώρα κατά 18% χαμηλότερη από αυτή του 2005.
- η Αυστρία ήταν επίσης σε θέση να επιτύχει εξοικονόμηση ενέργειας κατά 12% μέσω των κρατικών επιδοτήσεων του 2009 και του 2010 για ψυγεία, καταψύκτες, πλυντήρια και στεγνωτήρια ρούχων.
- στην Ιταλία, οι εθνικές επιδοτήσεις βοήθησαν να δημιουργηθεί μία μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης των νέων συσκευών κατά 11% για το χρονικό διάστημα μεταξύ 2005 και 2010.

Επομένως, η σωστή παρουσία των ενεργειακών ετικετών στο σημείο πώλησης ή οι ειδικές πληροφορίες σε καταλόγους και σε διαδικτυακούς τόπους πώλησης είναι ζωτικής σημασίας προκειμένου να μπορούν οι καταναλωτές να κάνουν μια σωστά ενημερωμένη επιλογή για την αγορά των νέων συσκευών τους.

Η εμπειρία έχει δείξει ότι η παρουσία των ετικετών σε συσκευές είναι, σε γενικές γραμμές, υψηλή σε πολλά καταστήματα των κρατών μελών της Ε.Ε.. Ωστόσο, σημαντικά προβλήματα εξακολουθούν να υπάρχουν σε σχέση με συγκεκριμένες ομάδες προϊόντων ή με συγκεκριμένα δίκτυα διανομής.

Ως εκ τούτου, οι εταίροι του προγράμματος Come On Labels² ετοίμασαν αυτόν τον οδηγό συνοψίζοντας τις νομικές απαιτήσεις που αφορούν την ορθή εμφάνιση των ενεργειακών ετικετών σε καταστήματα και ενθαρρύνοντας τις εθνικές αρχές να αναπτύξουν ένα ισχυρό σύστημα επιτήρησης της αγοράς προκειμένου να εξασφαλίσουν την υψηλού επιπέδου παρουσία ετικετών σε όλα τα κανάλια διανομής και για όλες τις συσκευές που αφορά η νομοθεσία της ενεργειακής σήμανσης.

Σημείωση: Η ομάδα των εταίρων του προγράμματος Come On Labels θα πραγματοποιήσει τις δικές της επισκέψεις σε τουλάχιστον 500 καταστήματα λιανικής πώλησης, προκειμένου να εξακριβώσει την τρέχουσα κατάσταση σε ό,τι αφορά τη σωστή παρουσία των ενεργειακών ετικετών σε διαφορετικά είδη καταστημάτων, σε διαφορετικούς τύπους συσκευών, καθώς και συγκρίνοντας την παρουσία των παλαιών και νέων ετικετών σε συγκεκριμένους τύπους συσκευών.

3. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ, ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΤΗΣ ΟΡΘΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΣΗΜΑΝΣΗΣ ΟΙΚΙΑΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ

Τα βασικά στοιχεία της εφαρμογής των ενεργειακών ετικετών στα Κράτη Μέλη ορίζονται στην οδηγία πλαίσιο της Ε.Ε. για την ενεργειακή σήμανση και στις εκτελεστικές οδηγίες ή κανονισμούς που αφορούν συγκεκριμένα προϊόντα, καθώς και στο γενικό κανονισμό 765/2008/ΕΚ που αφορά την «επιτήρηση της αγοράς». Η νέα οδηγία πλαίσιο 2010/30/ΕΕ ορίζει ότι οι προμηθευτές που διαθέτουν στην αγορά ή θέτουν σε λειτουργία συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα θα πρέπει να παρέχουν την ετικέτα και το δελτίο που θα περιέχει την τάξη ενεργειακής απόδοσης καθώς και άλλες πληροφορίες, όπως ορίζεται στους κατ' εξουσιοδότηση κανονισμούς³.

Επίσης, οι έμποροι έχουν την ευθύνη να παρουσιάζουν σωστά τις ετικέτες κατά τρόπο ορατό και ευανάγνωστο και να διαθέτουν το δελτίο μαζί με το φυλλάδιο του προϊόντος ή άλλο τύπο έγγραφων πληροφοριών που συνοδεύουν τα προϊόντα κατά την πώλησή τους στους τελικούς χρήστες.

Με τη σειρά τους, τα Κράτη Μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι προμηθευτές που διαθέτουν στην αγορά ή θέτουν σε λειτουργία προϊόντα τα οποία διέπονται από κατ' εξουσιοδότηση πράξη παρέχουν

² Το πρόγραμμα Come On Labels είναι ένα πρόγραμμα IEE στο οποίο συμμετέχουν 13 ευρωπαϊκοί εταίροι. Στόχος του είναι να στηρίξει την εφαρμογή της ευρωπαϊκής ενεργειακής ετικέτας στις συμμετέχουσες χώρες. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην υιοθέτηση της νέας νομοθεσίας για την ενεργειακή σήμανση, η οποία επικαιροποιεί την ενεργειακή ετικέτα.

³ Μέχρι στιγμής έχουν υιοθετηθεί οι παρακάτω κατ' εξουσιοδότηση κανονισμοί κάτω από την οδηγία πλαίσιο 2010/30/ΕΕ: ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός της επιτροπής (ΕΕ) αριθ. 1059/2010 σχετικά με την ενεργειακή σήμανση οικιακών πλυντηρίων πιάτων, ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός της επιτροπής (ΕΕ) αριθ. 1060/2010 σχετικά με την ενεργειακή σήμανση οικιακών ψυγείων και καταψυκτών, ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός της επιτροπής (ΕΕ) αριθ. 1061/2010 σχετικά με την ενεργειακή σήμανση οικιακών πλυντηρίων ρούχων και ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός της επιτροπής (ΕΕ) αριθ. 1062/2010 σχετικά με την ενεργειακή σήμανση τηλεοράσεων.

ετικέτα και δελτίο για αυτά, σύμφωνα με την παρούσα οδηγία και την κατ' εξουσιοδότηση πράξη (Άρθρο 5 της οδηγίας 2010/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου). Επίσης, τα Κράτη Μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν οι έμποροι πρέπει να παρουσιάζουν σωστά τις ετικέτες, κατά τρόπο ορατό και ευανάγνωστο, και να διαθέτουν το δελτίο μαζί με το φυλλάδιο του προϊόντος ή άλλο τύπο έγγραφων πληροφοριών που συνοδεύουν τα προϊόντα κατά την πώλησή τους στους τελικούς χρήστες (Άρθρο 6 της οδηγίας 2010/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου).

Επιπλέον, σε περιπτώσεις όπου ο καταναλωτής δεν έχει τη δυνατότητα να εξετάσει το εκτιθέμενο προϊόν, δηλαδή στην περίπτωση που τα προϊόντα διατίθενται προς πώληση, μίσθωση ή μίσθωση-αγορά ταχυδρομικά, μέσω καταλόγου, μέσω του διαδικτύου ή με άλλες μεθόδους, οι έμποροι πρέπει να παρέχουν στους υποψήφιους τελικούς χρήστες, πριν από την αγορά του προϊόντος, τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην ετικέτα και στο δελτίο του προϊόντος.

Σύμφωνα με το ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο, τα Κράτη Μέλη έχουν την υποχρέωση να εξασφαλίσουν την ορθή ενεργειακή σήμανση των προϊόντων μέσω της επιτήρησης της αγοράς (δράσεις επαλήθευσης). Οι επισκέψεις σε καταστήματα είναι μία πιθανή δράση για την εξασφάλιση της συμμόρφωσης των λιανοπωλητών.

Η σημερινή εξέλιξη (“state of the art”) στα Κράτη Μέλη της Ε.Ε. όσον αφορά την επαλήθευση και επιβολή της ετικέτας είναι διαφορετική εξαιτίας των ιδιαίτερων εθνικών, κοινωνικών, πολιτικών και οικονομικών συνθηκών.

Περίληψη του νομικού πλαισίου

- Η οδηγία πλαίσιο 2010/30/ΕΕ, για την ένδειξη της κατανάλωσης ενέργειας και λοιπών πόρων από τα συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα μέσω της επισήμανσης και της παροχής ομοιόμορφων πληροφοριών σχετικά με αυτά, δημοσιεύθηκε το 2010 και αποτελεί το πλαίσιο για τη νέα ενεργειακή σήμανση.
- Οι ειδικές ετικέτες ανά προϊόν έχουν καθοριστεί από τους πιο πρόσφατους κατ' εξουσιοδότηση κανονισμούς ή από παλαιότερες εκτελεστικές οδηγίες⁴. Οι οδηγίες έχουν ήδη μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο. Οι κατ' εξουσιοδότηση κανονισμοί έχουν άμεση εφαρμογή στα Κράτη Μέλη, χωρίς την ανάγκη μεταφοράς τους στο εθνικό δίκαιο.
- Οι κατασκευαστές πρέπει να παρέχουν τις νέες ετικέτες για αυτές τις τέσσερις ομάδες συσκευών από το τέλος του 2011. Οι έμποροι λιανικής πώλησης πρέπει να εξασφαλίζουν ότι κάθε συνδεδεμένο με την ενέργεια προϊόν φέρει στο σημείο πώλησης την ετικέτα που παρέχεται από τους προμηθευτές στο εξωτερικό του, στην εμπρόσθια όψη ή την κορυφή, με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι εύκολα ορατή.
- Επιπλέον, το 2009 υιοθετήθηκαν οι απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού για αυτές τις συσκευές.

Σύμφωνα με τη νομοθεσία, το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής της νέας ενεργειακής σήμανσης είναι το εξής:

⁴ Για λεπτομέρειες σχετικά με το νομοθετικό πλαίσιο διαβάστε την έκδοση που συντάχθηκε στα πλαίσια του προγράμματος Come On Labels με τίτλο «Ευρωπαϊκή Νομοθεσία που αφορά την ενεργειακή σήμανση οικιακών συσκευών», το οποίο βρίσκεται στην ιστοσελίδα www.come-on.labels.eu.

Πίνακας 1: Χρονοδιάγραμμα εισαγωγής της νέας ετικέτας στα καταστήματα λιανικής πώλησης

Ημερομηνία	Νομοθεσία
20/12/2010	Εθελοντική χρήση της νέας ετικέτας από τους προμηθευτές.
30/11/2011	Υποχρεωτική χρήση της νέας ετικέτας από τους προμηθευτές για ψυγεία και τηλεοράσεις.
20/12/2011	Υποχρεωτική χρήση της νέας ετικέτας από τους προμηθευτές για πλυντήρια ρούχων και πλυντήρια πιάτων.
30/03/2012	Υποχρεωτική εφαρμογή των νέων υποχρεώσεων που αφορούν την προώθηση και την εξ αποστάσεως πώληση ψυγείων και τηλεοράσεων.
20/04/2012	Υποχρεωτική εφαρμογή των νέων υποχρεώσεων που αφορούν την προώθηση και την εξ αποστάσεως πώληση πλυντηρίων ρούχων και πλυντηρίων πιάτων.

Εφαρμογή της ορθής ενεργειακής σήμανσης στα καταστήματα λιανικής πώλησης

Τα Κράτη Μέλη:

- βεβαιώνουν ότι οι προμηθευτές και οι έμποροι εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους
- αναθέτουν σε φορείς την πραγματοποίηση της επιτήρησης της αγοράς (π.χ. το σχεδιασμό και την εκτέλεση ελέγχου της συμμόρφωσης των προϊόντων και των καταστημάτων λιανικής πώλησης) και τους δίνουν επαρκείς αρμοδιότητες και πόρους
- οργανώνουν προγράμματα επιτήρησης της αγοράς
- θεσπίζουν κανόνες για την επιβολή ποινών σε περίπτωση παράβασης της οδηγίας
- διασφαλίζουν τον έλεγχο των εισαγόμενων προϊόντων
- συντάσσουν έκθεση προς την Επιτροπή κάθε τέσσερα χρόνια σχετικά με τις δραστηριότητες εφαρμογής και το επίπεδο συμμόρφωσης στο έδαφός τους.

Δραστηριότητες επαλήθευσης

- Ο έλεγχος έχει ως στόχο να απαντήσει στο ερώτημα αν ένας προμηθευτής ή έμπορος συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις του βάσει της οδηγίας πλαισίου και των εκτελεστικών οδηγιών ή των κατ' εξουσιοδότηση κανονισμών.
- Η ευρωπαϊκή νομοθεσία περιγράφει τα βασικά στοιχεία της επαλήθευσης της συμμόρφωσης του προϊόντος ως προς την ακρίβεια των δεδομένων που παρατίθενται στην ενεργειακή ετικέτα μέσω της δοκιμής συσκευών (διαδικασία δύο Βημάτων). Δεν προβλέπεται γενική διαδικασία για την επαλήθευση του αν οι έμποροι πληρούν τις υποχρεώσεις τους ως προς την ορθή ενεργειακή σήμανση των συσκευών (π.χ. επισκέψεις σε καταστήματα λιανικής πώλησης). Οι διαδικασίες αυτές εναπόκεινται σε κάθε Κράτος Μέλος και ακολουθούν την αρχή της επικουρικότητας, αν και ο κανονισμός 768/2008/EK καθιστά τον έλεγχο της αγοράς υποχρεωτικό για τα Κράτη Μέλη.

4. ΟΜΑΔΕΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΗΣ

Προκειμένου να καλυφθεί όλο το φάσμα των καταστημάτων λιανικής πώλησης, είναι αναγκαίο να πραγματοποιηθεί μία κατηγοριοποίηση των δικτύων διανομής συσκευών από τις αρχές επιτήρησης της αγοράς ή άλλους φορείς που θα είναι υπεύθυνοι για τον έλεγχο της σωστής παρουσίας ενεργειακών ετικετών στα καταστήματα λιανικής πώλησης.

Η οργανωτική αρχή θα πρέπει αρχικά να γνωρίζει το μερίδιο αγοράς αυτών των δικτύων διανομής. Κατόπιν θα λάβει μια απόφαση σχετικά με το συνολικό αριθμό των σημείων πώλησης, καθώς και τον αριθμό των σημείων πώλησης ανά κατηγορία που θα επισκεφτεί κατά τη διαδικασία επαλήθευσης.

Η απόφαση για το μέγεθος του δείγματος στις διάφορες κατηγορίες καταστημάτων μπορεί να βασιστεί (i) σε μια στατιστική ανάλυση, (ii) σε εμπειρία και γνώση από προηγούμενες επιθεωρήσεις καταστημάτων ή (iii) σε μεμονωμένες καταγγελίες από καταναλωτές για απουσία ή λανθασμένη παρουσία ενεργειακής σήμανσης σε καταστήματα.

Οι κύριες κατηγορίες καταστημάτων λιανικής πώλησης στην Ευρώπη είναι οι εξής:

T1. Ηλεκτρονικά υπερκαταστήματα: Ειδικόι μεγάλης κλίμακας που προσφέρουν ηλεκτρικές συσκευές σε ένα ευρύ φάσμα προϊόντων και συχνά έχουν εξειδικευμένα τμήματα για τις διάφορες κατηγορίες συσκευών.

T2 Ηλεκτρικοί ειδικοί: Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που έχουν συνήθως μεγάλη ποικιλία προϊόντων, αλλά περιορισμένη περιοχή έκθεσης αυτών. Συχνά παρέχουν και υπηρεσίες επισκευής και συντήρησης των συσκευών.

T3 Καταστήματα πώλησης επίπλων κουζίνας: Προσφέρουν έπιπλα κουζίνας, συμπεριλαμβανομένων και των κύριων οικιακών συσκευών. Τα καταστήματα αυτά έχουν υψηλό βαθμό ικανότητας στο σχεδιασμό και τις συμβουλευτικές υπηρεσίες προς τους πελάτες. Συνήθως πωλούν πλήρεις κουζίνες με μεγάλες ηλεκτρικές συσκευές, συμπεριλαμβανομένων και των εντοιχισμένων.

T4 Υπεραγορές / Cash and Carry: Στα περισσότερα Κράτη Μέλη αυτό το είδος των καταστημάτων δεν κατέχει τόσο σημαντικό μερίδιο στην πώληση των μεγάλων οικιακών συσκευών, επειδή ο “self-service” χαρακτήρας τους δεν ανταποκρίνεται στους πελάτες που έχουν ανάγκη την παροχή συμβουλών και συντήρησης των συσκευών.

T5. Ταχυδρομικές παραγγελίες και διαδικτυακά καταστήματα: Βασίζονται σε ιστοσελίδες και καταλόγους, οι οποίοι κατέχουν όλο και πιο σημαντικό μερίδιο στις πωλήσεις των μεγάλων οικιακών συσκευών. Οι πληροφορίες που περιέχονται στην ετικέτα και το δελτίο του προϊόντος θα πρέπει να διατίθενται στον καταναλωτή, συχνά μέσω κειμένου και όχι απαραίτητα ως εικόνα της ετικέτας.

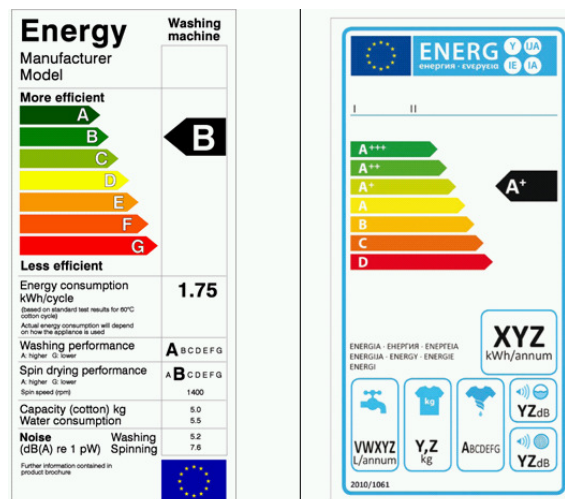
5. ΤΥΠΟΙ ΟΙΚΙΑΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ

Η ευρωπαϊκή οδηγία πλαίσιο 2010/30/ΕΕ και οι κατ' εξουσιοδότηση κανονισμοί αναφέρουν ότι ενεργειακή σήμανση θα πρέπει να φέρουν συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα που διατίθενται προς πώληση, μίσθωση, μίσθωση-αγορά ή εκτίθενται προοριζόμενα για τελικούς χρήστες, άμεσα ή έμμεσα, με οποιοδήποτε μέσο τηλεπώλησης, συμπεριλαμβανομένου και του διαδικτύου. Κάθε διαφήμιση και κάθε τεχνικό διαφημιστικό υλικό πρέπει να περιλαμβάνει μνεία της ενεργειακής κατηγορίας του προϊόντος.

Οι συσκευές που εμπίπτουν στη νέα οδηγία σχετικά με την ενεργειακή ετικέτα, συμπεριλαμβανομένων των πρόσθετων τάξεων ενεργειακής απόδοσης A+, A++ και A+++ είναι οι εξής:

- Πλυντήρια ρούχων
- Πλυντήρια πιάτων
- Ψυγεία, καταψύκτες και συνδυασμοί τους
- Τηλεοράσεις.

Η νέα ενεργειακή ετικέτα μπορεί να συνοδεύει τα παραπάνω είδη οικιακών συσκευών εθελοντικά από το τέλος του 2010. Η νέα ετικέτα θα είναι υποχρεωτική για τα νέα προϊόντα που θα διατίθενται στην αγορά από το τέλος του 2011. Αυτό σημαίνει ότι τουλάχιστον για ορισμένο χρονικό διάστημα κάποια μοντέλα θα εμφανίζονται με την παλιά ή τη νέα ετικέτα στο ίδιο κατάστημα. Στην πραγματικότητα, όλα τα προϊόντα που διατίθενται στην αγορά προτού η νέα ετικέτα γίνει υποχρεωτική επιτρέπεται να φέρουν την παλιά ετικέτα.

Σχήμα 1: Παράδειγμα της παλιάς και της νέας ενεργειακής ετικέτας για τα πλυντήρια ρούχων

Οι υπόλοιπες συσκευές που φέρουν σήμανση σύμφωνα με την παλαιότερη οδηγία 92/75/ΕΟΚ θα συνεχίσουν να φέρουν την παλιά ετικέτα. Αυτές οι συσκευές είναι οι εξής:

- Στεγνωτήρια ρούχων
- Συνδυασμός πλυντηρίων-στεγνωτηρίων ρούχων

- Φούρνοι
- Συσκευές κλιματισμού
- Φωτιστικές πηγές.

6. ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΗΣ

Ο αρμόδιος φορέας για την επαλήθευση της ορθής ενεργειακής σήμανσης οικιακών συσκευών στα καταστήματα θα πρέπει να διενεργεί επιθεωρήσεις για να διαπιστωθεί η συμμόρφωση με τις διατάξεις της νομοθεσίας.

Οι έμποροι πρέπει να διασφαλίζουν ότι όλες οι συσκευές που διατίθενται στα καταστήματα φέρουν σωστή σήμανση σύμφωνα με το εφαρμοστέο σύστημα ενεργειακής σήμανσης. Αυτό, για παράδειγμα, σημαίνει ότι όλες οι νέες συσκευές πρέπει να έχουν μία ευδιάκριτη, σωστά σχεδιασμένη ενεργειακή ετικέτα.

Η παλιά ενεργειακή ετικέτα αποτελείται από μια έγχρωμη ετικέτα, που αντιστοιχεί στον τύπο της οικιακής συσκευής, και μια λωρίδα με τις πληροφορίες του συγκεκριμένου μοντέλου. Αντίθετα, η νέα ετικέτα είναι τυπωμένη σε ένα κομμάτι.

Ο έλεγχος της σωστής παρουσίας ετικετών στα καταστήματα λιανικής πώλησης θα πρέπει να ακολουθήσει την ίδια διαδικασία σε κάθε επίσκεψη, ώστε τα αποτελέσματα των ελέγχων να είναι συγκρίσιμα.

Στις ενότητες που ακολουθούν προτείνονται ορισμένα πρακτικά βήματα που πρέπει να ακολουθούνται: (1) για τις επιθεωρήσεις καταστημάτων και (2) για τον έλεγχο των πωλήσεων μέσω διαδικτύου και μέσω καταλόγων ταχυδρομικών παραγγελιών.

6.1. Επιθεωρήσεις καταστημάτων

Η διαδικασία της επιθεώρησης καταστημάτων θα πρέπει να πραγματοποιείται σε τρία βήματα: (1) προετοιμασία, (2) επισκέψεις και (3) μετέπειτα βήματα.

Καταστήματα: η διαδικασία της επιθεώρησης

Προετοιμασία

- Επιλογή συσκευών
- Επιλογή καταστημάτων
- Καθορισμός λίστας ελέγχου.

Επισκέψεις

- Επισκέψεις καταστημάτων και καταγραφή του τρόπου εφαρμογής της σήμανσης.
- Ενημέρωση των καταστημάτων για τα μετέπειτα βήματα.

Μετέπειτα βήματα

- Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων και επεξεργασία αυτών (σε περίπτωση κυρώσεων).
- Ανατροφοδότηση των αποτελεσμάτων προς τα καταστήματα.
- Αποθήκευση των αποτελεσμάτων και χρήση τους κατά την επόμενη επιλογή καταστημάτων / συσκευών.
- Συγγραφή έκθεσης αποτελεσμάτων.

i) Προετοιμασία

Επειδή δεν είναι δυνατόν να ελέγχονται όλα τα καταστήματα και όλα τα προϊόντα της αγοράς, ο αρμόδιος φορέας, πριν από τις επισκέψεις, λαμβάνοντας υπόψη του τη διαθεσιμότητα των ανθρώπινων και οικονομικών πόρων του, θα πρέπει να προετοιμάζει ένα σχέδιο δράσης προσδιορίζοντας τον αναμενόμενο αριθμό των επισκέψεων ανά έτος, το είδος των καταστημάτων (ανά δίκτυο διανομής, περιοχή, κλπ.) και τις συσκευές που θα ελέγχονται.

- **Επιλογή Συσκευών:** στην ιδανική περίπτωση, όλες οι συσκευές που καλύπτονται από τις εκτελεστικές οδηγίες ή τους κανονισμούς θα πρέπει να ελέγχονται. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, η επιλογή συσκευών μπορεί να είναι αναγκαία λόγω της έλλειψης πόρων. Η επιλογή των συσκευών που θα ελεγχθούν μπορεί να βασιστεί στα παρακάτω κριτήρια:
 - προϊόντα που καλύπτονται από κανονισμούς που έχουν τεθεί πρόσφατα σε ισχύ ή που έχουν αποδειχθεί να είναι προβληματικά σε προηγούμενες ενέργειες επιτήρησης της αγοράς
 - προϊόντα με υψηλή διείσδυση στην αγορά
 - προϊόντα που ανήκουν σε πολύ υψηλές ή πολύ χαμηλές τάξεις ενεργειακής απόδοσης
 - προϊόντα με τιμή αγοράς είτε πολύ χαμηλή είτε πολύ υψηλή
 - προϊόντα εισαγόμενα έναντι εθνικά παραγόμενων προϊόντων
 - έλεγχος των προϊόντων σε κυλιόμενη βάση, ελέγχοντας έναν συγκεκριμένο αριθμό ομάδων προϊόντων σε κάθε γύρο επισκέψεων καταστημάτων
 - τυχαία επιλογή και των ομάδων προϊόντων και του μεγέθους του δείγματος.

Τα κριτήρια επιλογής μπορούν να καθοδηγήσουν την επιλογή του είδους καταστημάτων, επειδή συνήθως τα επιλεγμένα προϊόντα δεν πωλούνται σε όλα τα καταστήματα.

- **Επιλογή καταστημάτων:** μπορεί να γίνει βασιστεί σε διαφορετικά κριτήρια:
 - ✓ σε τυχαία βάση
 - ✓ σε επίπεδο περιφερειών
 - ✓ στο μέγεθος των καταστημάτων (μεγάλα ή μικρά)
 - ✓ στο είδος των καταστημάτων (όπως περιγράφεται στο κεφάλαιο 4)
 - ✓ σε καταστήματα που έχουν ήδη ελεγχθεί μέσω επισκέψεων ή, αντίθετα, σε καταστήματα που δεν έχουν ελεγχθεί ποτέ πριν
 - ✓ σε καταστήματα που δεν συμμορφώθηκαν με τις υποχρεώσεις της ενεργειακής ετικέτας κατά τις προηγούμενες επισκέψεις.
- **Καθορισμός λίστας ελέγχου:** θα πρέπει να ετοιμάζεται μια λίστα ελέγχου με τα ζητήματα που θα πρέπει να ελεγχθούν και με τις πληροφορίες που θα πρέπει να συλλέγονται σε κάθε κατάσταση. Το παράδειγμα μιας τέτοιας λίστας ελέγχου παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 2: Λίστα ελέγχου κατά την επιθεώρηση καταστημάτων λιανικής πώλησης (προσαρμοσμένο από CEECAP: http://www.ceecap.org/img_assets/File/1_Ceecap_D1a_graphics.pdf)

Πληροφορίες καταστήματος	
- Όνομα καταστήματος	Αυτά τα δεδομένα χρησιμοποιούνται προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι το κατάστημα μπορεί να εντοπίζεται για περαιτέρω επικοινωνία.
- Διεύθυνση	
- Υπεύθυνος καταστήματος ή υπεύθυνος επικοινωνίας	
- Ημερομηνία και ώρα επίσκεψης	
- Όνομα επιθεωρητή που πραγματοποίησε την επίσκεψη	
Στοιχεία που αφορούν τις συσκευές	
- Προϊόντα που πρέπει να ελέγχονται (βλέπε τις οδηγίες, τους κανονισμούς και τα πρότυπα δοκιμών), π.χ. συσκευές από δεύτερο χέρι δε χρειάζεται να φέρουν ενεργειακή ετικέτα.	Η γνώση σχετικά με το ποιες συσκευές πρέπει να φέρουν ενεργειακή σήμανση είναι απαραίτητη. Αρκετές εκτελεστικές οδηγίες και κατ' εξουσιοδότηση κανονισμοί αποκλείουν ορισμένες συσκευές από την ενεργειακή σήμανση, π.χ. οι φούρνοι μικροκυμάτων εξαιρούνται από τη σήμανση στο πλαίσιο της οδηγίας για φούρνους, οι ψυκτικές συσκευές πάνω από 1500 λίτρα όγκου εξαιρούνται από τη σήμανση, κ.λ.π..
- Τα προϊόντα θα πρέπει να διατίθενται για αγορά. Π.χ. προϊόντα που προορίζονται για επιδιόρθωση ή προϊόντα από δεύτερο χέρι δε χρειάζεται να φέρουν ενεργειακή σήμανση.	
Στοιχεία που αφορούν τις ετικέτες	
- Η διάρθρωση της ετικέτας (π.χ. εάν η ετικέτα περιέχει τις χρωματιστές γραμμές, καθώς ασπρόμαυρο αντίγραφο δεν επιτρέπεται εκτός από την περίπτωση φωτιστικών πηγών).	Η μορφή της ετικέτας καθορίζεται επακριβώς στις εκτελεστικές οδηγίες ή τους κατ' εξουσιοδότηση κανονισμούς.
- Η αναφορά της ετικέτας στο σωστό τύπο συσκευής (π.χ. μια ετικέτα πλυντηρίου πιάτων να μην εμφανίζεται σε ένα πλυντήριο ρούχων).	Στην πράξη, η παλιά ετικέτα αποτελείται από ένα έγχρωμο αυτοκόλλητο φόντο και μια λωρίδα δεδομένων. Ο έμπορος που εμφανίζει μόνο τη λωρίδα δεδομένων δεν έχει συμμορφωθεί με τις νομικές υποχρεώσεις, καθώς δεν εμφανίζει την
- (Για την παλιά ετικέτα): Η ορθότητα και η πληρότητα του περιεχομένου της ετικέτας (π.χ.	

<p>η σωστή λωρίδα δεδομένων είναι παρούσα και πλήρης, η λωρίδα δεδομένων περιλαμβάνει τον αριθμό μοντέλου της συσκευής που πρέπει να αντιστοιχεί με τον αριθμό μοντέλου στην πινακίδα).</p>	<p>πλήρη ετικέτα.</p>
<p>- Η σωστή τοποθέτηση της ετικέτας σε σαφώς ορατή θέση (όπως καθορίζει η σχετική εκτελεστική οδηγία ή ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός).</p>	<p>Η νέα ετικέτα, σε αντίθεση, είναι τυπωμένη σε ένα κομμάτι. Κάθε προϊόν που περιλαμβάνεται στη νέα νομοθεσία (πλυντήρια ρούχων, πλυντήρια πιάτων, ψυγεία, ψυγείοκαταψύκτες, καταψύκτες και τηλεοράσεις) θα πρέπει να διατίθεται με την πλήρη ετικέτα.</p>
<p>- Η παρουσία και άλλων ετικετών στη συσκευή που ενδέχεται να προκαλέσουν σύγχυση ή παραπλάνηση.</p>	

ii) Επισκέψεις καταστημάτων

Οι επισκέψεις στα επιλεγμένα καταστήματα θα πρέπει να πραγματοποιηθούν χωρίς προηγούμενη προειδοποίηση. Ωστόσο, προκειμένου να ενισχυθεί ο αντίκτυπος των επισκέψεων σε επιλεγμένα καταστήματα, θα μπορούσε να αποσταλεί στην εθνική ένωση λιανεμπόρων ή κατασκευαστών μια γενική επιστολή πληροφόρησης. Η επιστολή θα τους ενημερώνει ότι θα πραγματοποιηθούν επισκέψεις σε καταστήματα κατά τους επόμενους μήνες προκειμένου να ελεγχθεί η σωστή παρουσία των ενεργειακών ετικετών.

Η επιστολή αυτή θα μπορούσε να περιλαμβάνει επίσης μια προειδοποίηση ότι οι ακόλουθες (ή παρόμοιες) δικαιολογίες από τους εμπόρους για την έλλειψη σήμανσης ενός ή περισσότερων προϊόντων δεν θα γίνονται δεκτές:

- Ο έμπορος δεν έλαβε τις ετικέτες από τον προμηθευτή (αυτό είναι ιδιαίτερα απίθανο δεδομένου ότι η ταινία δεδομένων (ή η νέα ετικέτα) τοποθετείται στη συσκευασία από το εργοστάσιο).
- Ο έμπορος δεν τοποθέτησε την ετικέτα στην πρόσοψη ή την άνω πλευρά της συσκευής, διότι θα «χαλούσε» την όψη της συσκευής.

Κατά περίπτωση, η συγκεκριμένη επιστολή θα μπορούσε να περιλαμβάνει επίσης μια προειδοποίηση ότι άλλες ετικέτες ή σήματα δεν επιτρέπονται δίπλα στην ενεργειακή ετικέτα της E.E., εφόσον είναι πιθανό να παραπλανήσουν ή να δημιουργήσουν σύγχυση στον καταναλωτή.

Η κατάλληλη παρουσία της ενεργειακής σήμανσης των προϊόντων θα πρέπει να καταγράφεται ακολουθώντας τη λίστα ελέγχου (βλ. και τον επόμενο πίνακα) και το κατάστημα θα πρέπει να ενημερώνεται για τα επόμενα βήματα που θα διενεργηθούν από την εθνική αρχή επιτήρησης της αγοράς μετά την ολοκλήρωση της επιθεώρησης. Τα μετέπειτα βήματα εξαρτώνται από τη διαδικασία επιβολής που έχει θεσπιστεί στην εκάστοτε εθνική νομοθεσία.

Στον οδηγό αυτόν θεωρείται ότι οι δράσεις της εθνικής αρχής επιτήρησης της αγοράς που αφορούν τα μετέπειτα βήματα θα πραγματοποιούνται μετά την επίσκεψη σε καταστήματα λιανικής πώλησης.

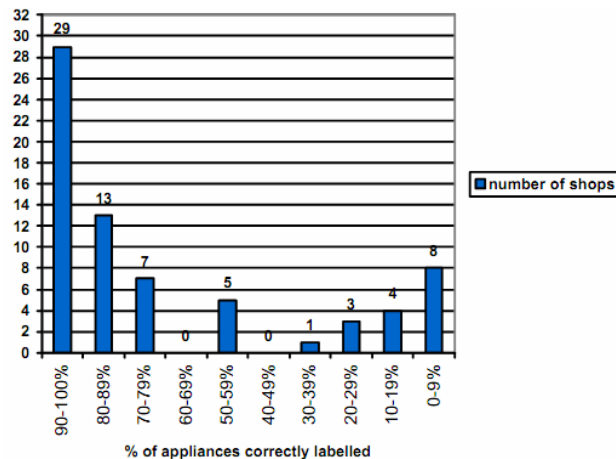
Πίνακας 3: Θέση της ετικέτας (προσαρμοσμένο από CEECAP: http://www.ceecap.org/img_assets/File/1_Ceecap_D1a_graphics.pdf)

Συσκευή	Θέση Ετικέτας	Αναφορά (Ευρωπαϊκή οδηγία / άρθρο)
Γενικά	Σε σαφώς ορατή θέση, όπως καθορίζεται στη σχετική εκτελεστική οδηγία ή τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό, και στην ελληνική γλώσσα.	Οδηγία 92/75, άρθρο 4(α) (παλιά ετικέτα) Οδηγία 2010/30, άρθρο 6 (νέα ετικέτα)
Ψυγεία, καταψύκτες και συνδυασμοί τους	Η ετικέτα πρέπει να τοποθετείται εξωτερικά στην εμπρόσθια ή την πάνω πλευρά της συσκευής, με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι εύκολα ορατή.	Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός 2010/1060/ΕΕ, άρθρο 4
Πλυντήρια ρούχων		Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός 2010/1061/ΕΕ, άρθρο 4
Πλυντήρια πιάτων		Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός 2010/1059/ΕΕ, άρθρο 4
Τηλεοράσεις	Στην εμπρόσθια πλευρά της συσκευής, με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι εύκολα ορατή.	Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός 2010/1062/ΕΕ, άρθρο 4
Στεγνωτήρια ρούχων	Η ετικέτα πρέπει να τοποθετείται εξωτερικώς στην εμπρόσθια ή την πάνω πλευρά της συσκευής, έτσι ώστε να είναι σαφώς ορατή και όχι επικαλυμμένη.	Οδηγία 95/13, άρθρο 2(2)
Πλυντήρια – στεγνωτήρια ρούχων		Οδηγία 96/60, άρθρο 2(2)
Συσκευές κλιματισμού		Οδηγία 2002/31, άρθρο 3(2)
Φούρνοι	Η ετικέτα πρέπει να τοποθετείται στην πόρτα της συσκευής έτσι ώστε να είναι εύκολα ορατή και όχι επικαλυμμένη. Σε φούρνους με πολλά διαμερίσματα, ετικέτα πρέπει να φέρει κάθε διαμέρισμα, εκτός των διαμερισμάτων που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των εναρμονισμένων προτύπων που αναφέρονται στην οδηγία.	Οδηγία 2002/40, άρθρο 3(2)
Φωτιστικές πηγές	Η ετικέτα πρέπει να επικολλάται ή να τυπώνεται ή να προσαρτάται εξωτερικά στη συσκευασία κάθε λαμπτήρα. Οτιδήποτε άλλο επικολλάται ή τυπώνεται ή προσαρτάται στη συσκευασία κάθε λαμπτήρα δεν πρέπει να συγκαλύπτει ή να μειώνει το ευανάγνωστο της ετικέτας.	Οδηγία 98/11, άρθρο 2(2)

❖ Παράδειγμα Μελέτης Περίπτωσης (Case Study): Επιθεωρήσεις καταστημάτων στη Δανία

Εκ μέρους του Δανέζικου Κέντρου Ενέργειας, η Ενεργειακή Σήμανση Δανίας ελέγχει τη συμμόρφωση με τη νομοθεσία. Οι επισκέψεις στα επιλεγμένα καταστήματα πραγματοποιούνται από έναν ελεγκτή, ο οποίος καταγράφει εάν κάθε συσκευή στο κατάστημα φέρει ορθή ενεργειακή σήμανση. Οι ελεγκτές θα πρέπει πρώτα να έχουν ολοκληρώσει ένα ειδικό μάθημα για το πώς να εκτελούν σωστά αυτή την επιθεώρηση. Η σήμανση θεωρείται ικανοποιητική, εάν τουλάχιστον το 90% των συσκευών φέρουν ορθή

ενεργειακή σήμανση. Τα καταστήματα στα οποία λιγότερο από το 90% των συσκευών φέρουν ορθή ενεργειακή σήμανση λαμβάνουν μια σύσταση ώστε να διορθώσουν το λανθασμένο τρόπο σήμανσης έως μια καθορισμένη ημερομηνία. Το σχήμα που ακολουθεί δείχνει το ποσοστό των συσκευών που πωλούνταν στα καταστήματα και είχαν ορθή ενεργειακή σήμανση κατά την επιθεώρηση καταστημάτων το 2009.

Σχήμα 2: Αποτελέσματα επιθεωρήσεων καταστημάτων λιανικής πώλησης το 2009 στη Δανία (“Shop inspections 2009”, Energy Labelling Denmark)

Οι επιθεωρήσεις καταστημάτων είναι, σε σύγκριση με τις δοκιμές συσκευών, ένας σχετικά φθηνός τρόπος για την επαλήθευση της σωστής εφαρμογής της ενεργειακής ετικέτας. Το κύριο κόστος αφορά το προσωπικό για την πραγματοποίηση των επισκέψεων. Προκειμένου να μειωθεί το κόστος, θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί έκτακτο προσωπικό. Ωστόσο, δεδομένου ότι θα πρέπει να έχουν επίσημη εξουσιοδότηση για να εισέλθουν στα καταστήματα, να τα επιθεωρήσουν και να συλλέξουν τις απαραίτητες πληροφορίες, υπάρχουν αμφιβολίες αν ανεκπαίδευτο έκτακτο προσωπικό είναι η καλύτερη επιλογή για μια επίσημη δραστηριότητα ελέγχου, σε σύγκριση, για παράδειγμα, με τη χρήση προσωπικού από τοπικά αστυνομικά τμήματα.

Επιπλέον, προκειμένου να πραγματοποιηθεί μια αποδοτική επεξεργασία των αποτελεσμάτων, ένα ηλεκτρονικό σύστημα διαχείρισης δεδομένων είναι απαραίτητο.

iii) Μετέπειτα βήματα

Τα αποτελέσματα των επισκέψεων αξιολογούνται. Η αξιολόγηση συνεπάγεται ότι λαμβάνεται μια απόφαση κατά πόσον θα επιβληθούν κυρώσεις προς επιβολή του νόμου. Η φύση αυτής της επιβολής θα εξαρτηθεί από την εθνική νομοθεσία, αλλά θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι προμηθευτές και έμποροι θα αρχίσουν να πληρούν τις υποχρεώσεις τους.

Η αποτελεσματικότητα της μελλοντικής επαλήθευσης ενισχύεται όταν τα αποτελέσματα των επισκέψεων ανατροφοδοτούνται στα καταστήματα. Τα καταστήματα που συμμορφώνονται θα αισθανθούν ότι ανταμείβονται μέσω μιας επίσημης ανακοίνωσης που αναφέρεται στη συμμόρφωσή τους. Τα καταστήματα που δεν συμμορφώνονται πλήρως ξέρουν ότι θα πρέπει να βελτιωθούν. Η ανατροφοδότηση για τα καταστήματα αυτά θα μπορούσε να περιέχει μια ειδοποίηση ότι θα πραγματοποιηθούν επισκέψεις ελέγχου και πάλι στο εγγύς μέλλον. Εάν ένα κατάστημα είναι μέρος

μιας αλυσίδας καταστημάτων λιανικής πώλησης, η ανατροφοδότηση μπορεί να γίνει τόσο στο κατάστημα όσο και στα κεντρικά της αλυσίδας.

6.2. Έλεγχος πωλήσεων μέσω διαδικτύου και μέσω καταλόγων ταχυδρομικών παραγγελιών

Πριν από την αγορά προϊόντων, τα οποία ο καταναλωτής αδυνατεί να δει από κοντά, είναι σημαντικό να διατίθενται σε αυτόν οι απαραίτητες πληροφορίες τους (συμπεριλαμβανομένης και της ετικέτας).

Ο έλεγχος των πωλήσεων μέσω διαδικτύου και μέσω των καταλόγων ταχυδρομικών παραγγελιών μπορούν να αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο όπως και οι επιθεωρήσεις καταστημάτων. Ο κατάλογος των πληροφοριών που πρέπει να ελέγχονται περιλαμβάνεται στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό ή στην εκτελεστική οδηγία που αναφέρεται σε κάθε προϊόν και παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Οι πληροφορίες πρέπει να περιλαμβάνονται στον κατάλογο δι' αλληλογραφίας (όχι μόνο στη συσκευασία που αποστέλλεται στον πελάτη) και, στην περίπτωση των πωλήσεων μέσω διαδικτύου, οι πληροφορίες πρέπει να εμφανίζονται μαζί με τις άλλες πληροφορίες για τα συγκεκριμένα προϊόντα.

Πίνακας 4: Πληροφορίες που πρέπει να εμφανίζονται σε ιστοσελίδες του διαδικτύου και σε καταλόγους ταχυδρομικών παραγγελιών

Συσκευή	Νομική Βάση	Πληροφορίες που πρέπει να εμφανίζονται (κατά σειρά εμφάνισης)
Πλυντήρια πιάτων	Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός 2010/1059/ΕΕ, άρθρο 4(β), και Παράρτημα IV	(α) η τάξη ενεργειακής απόδοσης (β) η ονομαστική χωρητικότητα της συσκευής με τα σκεύη τοποθετημένα όπως προβλέπει ο κατασκευαστής για το τυπικό πρόγραμμα καθαρισμού (γ) η ετήσια κατανάλωση ενέργειας (AE_C) σε kWh ανά έτος (δ) η ετήσια κατανάλωση νερού (AW_C) σε λίτρα ανά έτος (ε) η τάξη απόδοσης στεγνώματος (στ) οι εκπομπές αερόφερτου ακουστικού θορύβου εκφραζόμενες σε dB(A) re 1 pW (ζ) η σχετική ένδειξη, εάν το μοντέλο προορίζεται να εντοιχιστεί
Ψυκτικές συσκευές	Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός 2010/1060/ΕΕ, άρθρο 4(β), και Παράρτημα V	(α) η τάξη ενεργειακής απόδοσης (β) η ετήσια κατανάλωση ενέργειας σε kWh ανά χρόνο (γ) το σύνολο του καθαρού όγκου όλων των θαλάμων αποθήκευσης, τόσο αυτών που πληρούν όσο και αυτών που δεν πληρούν τα κριτήρια απονομής αστερών (δ) η κλιματική τάξη (ε) οι εκπομπές αερόφερτου ακουστικού θορύβου εκφραζόμενες σε dB(A) re 1 pW (στ) η σχετική ένδειξη, εάν το μοντέλο προορίζεται να εντοιχιστεί (ζ) για τις συσκευές αποθήκευσης κρασιού, η ακόλουθη πληροφορία: «Αυτή η συσκευή προορίζεται να χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά για την αποθήκευση κρασιού»
Πλυντήρια	Κατ' εξουσιοδότηση	(α) το ονομαστικό περιεχόμενο (χωρητικότητα) σε kg για το τυπικό

ρούχων	κανονισμός 2010/1061/ΕΕ, άρθρο 4(β), και Παράρτημα IV	<p>πρόγραμμα πλυσίματος βαμβακερών 60°C σε πλήρες φορτίο ή για το τυπικό πρόγραμμα πλυσίματος βαμβακερών 40°C σε πλήρες φορτίο, όποιο είναι χαμηλότερο</p> <p>(β) η τάξη ενεργειακής απόδοσης</p> <p>(γ) η σταθμισμένη ετήσια κατανάλωση ενέργειας (AEC) σε kWh ανά έτος</p> <p>(δ) η σταθμισμένη ετήσια κατανάλωση νερού (AWC), σε λίτρα ανά έτος</p> <p>(ε) η τάξη απόδοσης στυσίματος</p> <p>(στ) η μέγιστη επιτυγχανόμενη ταχύτητα περιδίνησης για το τυπικό πρόγραμμα πλυσίματος βαμβακερών σε 60°C σε πλήρες φορτίο ή για το τυπικό πρόγραμμα πλυσίματος βαμβακερών σε 40°C σε μερικό φορτίο, όποιο είναι χαμηλότερο, καθώς και το υπόλοιπο περιεχόμενο υγρασίας για το τυπικό πρόγραμμα πλυσίματος βαμβακερών σε 60°C σε πλήρες φορτίο ή για το τυπικό πρόγραμμα πλυσίματος βαμβακερών σε 40°C σε μερικό φορτίο, όποιο είναι υψηλότερο</p> <p>(ζ) οι εκπομπές αερόφερτου ακουστικού θορύβου, κατά τη διάρκεια των φάσεων πλυσίματος και περιδίνησης, για το τυπικό πρόγραμμα πλυσίματος βαμβακερών 60°C σε πλήρες φορτίο, εκφρασμένη σε dB(A) re 1 pW</p> <p>(η) η σχετική ένδειξη, εάν το μοντέλο προορίζεται να εντοιχιστεί</p>
Τηλεοράσεις	Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός 2010/1062/ΕΕ, άρθρο 4(β), και Παράρτημα VI	<p>(α) η τάξη ενεργειακής απόδοσης</p> <p>(β) η κατανάλωση ισχύος σε Watt σε κατάσταση λειτουργίας</p> <p>(γ) η ετήσια κατανάλωση ενέργειας σε κατάσταση λειτουργίας</p> <p>(δ) η ορατή διαγώνιος της οθόνης</p>
Συσκευές κλιματισμού	Οδηγία 2002/31/ΕΚ, άρθρο 3(4) και Παραρτήματα II, III	<p>(α) το εμπορικό σήμα του προμηθευτή</p> <p>(β) το αναγνωριστικό μοντέλου προμηθευτή</p> <p>(γ) η τάξη ενεργειακής απόδοσης</p> <p>(δ) το «κοινοτικό οικολογικό σήμα», κατά περίπτωση</p> <p>(ε) η ενδεικτική ετήσια κατανάλωση ενέργειας</p> <p>(στ) η ψυκτική ικανότητα της συσκευής σε kW κατά τη λειτουργία ψύξης υπό πλήρες φορτίο</p> <p>(ζ) ο βαθμός ενεργειακής απόδοσης (EER) της συσκευής κατά τη λειτουργία ψύξης υπό πλήρες φορτίο</p> <p>(η) ο τύπος της συσκευής: μόνο ψύξη, ψύξη / θέρμανση</p> <p>(θ) η μέθοδος ψύξης: αερόψυκτο, υδρόψυκτο</p> <p>(ι) η θερμαντική ικανότητα της συσκευής σε kW κατά τη λειτουργία θέρμανσης υπό πλήρες φορτίο (μόνο για συσκευές με δυνατότητα θέρμανσης)</p> <p>(κ) η τάξη ενεργειακής απόδοσης για τη λειτουργία θέρμανσης (μόνο για συσκευές με δυνατότητα θέρμανσης)</p> <p>(λ) ο θόρυβος στο κανονικό πρόγραμμα λειτουργίας, κατά περίπτωση</p>
Φούρνοι	Οδηγία 2002/40/ΕΚ, άρθρο 3(4) και Παράρτημα III	<p>(α) το εμπορικό σήμα του προμηθευτή και το αναγνωριστικό μοντέλου του προμηθευτή</p> <p>(β) η τάξη ενεργειακής απόδοσης</p> <p>(γ) η κατανάλωση ενέργειας σε kWh για την (τις) λειτουργία (-ες)</p>

		<p>θέρμανσης (συμβατική ή / και κυκλοφορία θερμού αέρα) με βάση τυποποιημένο φορτίο</p> <p>(δ) ο ωφέλιμος όγκος του διαμερίσματος σε λίτρα</p> <p>(ε) το μέγεθος της συσκευής</p> <p>(στ) ο θόρυβος μετρούμενος κατά τη λειτουργία υπό την οποία προσδιορίζεται η ενεργειακή απόδοση, κατά περίπτωση</p>
Φωτιστικές πηγές	Οδηγία 98/11/EK, άρθρο 3(4) και Παράρτημα III	<p>(α) η τάξη της ενεργειακής απόδοσης</p> <p>(β) η φωτεινή ροή του λαμπτήρα σε lumen</p> <p>(γ) η ισχύς εισόδου σε Watt</p> <p>(δ) η μέση ονομαστική διάρκεια ζωής του λαμπτήρα σε ώρες (επιτρέπεται να παραλείπεται σε περίπτωση που καμία άλλη πληροφορία σχετικά με τη διάρκεια ζωής του λαμπτήρα δεν αναφέρεται στον κατάλογο).</p> <p>Σημείωση: η εκτελεστική οδηγία αναφέρεται μόνο στην έντυπη επικοινωνία (η οδηγία εκδόθηκε πριν από την ανάπτυξη του διαδικτύου), ενώ η οδηγία πλαίσιο αναφέρεται επίσης σε "άλλες μεθόδους που συνεπάγονται ότι ο υποψήφιος τελικός χρήστης δεν έχει τη δυνατότητα να εξετάσει το εκτιθέμενο προϊόν".</p>
Πλυντήρια – Στεγνωτήρια ρούχων	Οδηγία 96/60/EK, άρθρο 2(4) και Παράρτημα III	<p>(α) η τάξη ενεργειακής απόδοσης</p> <p>(β) η κατανάλωση ενέργειας σε kWh ανά πλήρες πρόγραμμα πλυσίματος, στυψίματος και στεγνώματος, όταν χρησιμοποιείται το τυπικό πρόγραμμα πλυσίματος βαμβακερών σε 60°C και το πρόγραμμα στεγνώματος «στεγνά βαμβακερά»</p> <p>(γ) η κατανάλωση ενέργειας σε kWh ανά πρόγραμμα πλυσίματος (πλύσιμο και στύψιμο μόνο) όταν χρησιμοποιείται το τυπικό πρόγραμμα πλυσίματος βαμβακερών σε 60°C</p> <p>(δ) ο βαθμός πλυσίματος</p> <p>(ε) ο βαθμός αποστράγγισης νερού</p> <p>(στ) η μέγιστη επιτυγχανόμενη ταχύτητα περιδίνησης για το τυπικό πρόγραμμα πλυσίματος βαμβακερών σε 60°C</p> <p>(ζ) η χωρητικότητα της συσκευής σε kg για το τυπικό πρόγραμμα πλυσίματος βαμβακερών σε 60°C (χωρίς στέγνωμα)</p> <p>(η) η χωρητικότητα της συσκευής σε kg για το πρόγραμμα στεγνώματος «στεγνά βαμβακερά»</p> <p>(θ) η κατανάλωση νερού σε λίτρα ανά πλήρες πρόγραμμα πλυσίματος, στυψίματος και στεγνώματος όταν χρησιμοποιείται το τυπικό πρόγραμμα πλυσίματος βαμβακερών σε 60°C και το πρόγραμμα στεγνώματος «στεγνά βαμβακερά»</p> <p>(ι) η κατανάλωση νερού σε λίτρα ανά πρόγραμμα πλυσίματος και στυψίματος όταν χρησιμοποιείται το τυπικό πρόγραμμα πλυσίματος βαμβακερών σε 60°C</p> <p>(κ) η εκτιμώμενη ετήσια κατανάλωση για ένα τετραμελές νοικοκυριό που πάντοτε χρησιμοποιεί για το στέγνωμα το πλυντήριο-στεγνωτήριο ρούχων</p> <p>(λ) η εκτιμώμενη ετήσια κατανάλωση για ένα τετραμελές νοικοκυριό που ποτέ δεν χρησιμοποιεί για το στέγνωμα το πλυντήριο-στεγνωτήριο ρούχων</p>

		<p>(μ) ο θόρυβος κατά το πλύσιμο, το στύψιμο και το στέγνωμα όταν χρησιμοποιείται το τυπικό πρόγραμμα πλυσίματος βαμβακερών σε 60°C και το πρόγραμμα στεγνώματος «στεγνά βαμβακερά»</p> <p>Σημείωση: η εκτελεστική οδηγία αναφέρεται μόνο στην έντυπη επικοινωνία (η οδηγία εκδόθηκε πριν από την ανάπτυξη του διαδικτύου), ενώ η οδηγία πλαίσιο αναφέρεται επίσης σε "άλλες μεθόδους που συνεπάγονται ότι ο υποψήφιος τελικός χρήστης δεν έχει τη δυνατότητα να εξετάσει το εκτιθέμενο προϊόν".</p>
Στεγνωτήρια ρούχων	Οδηγία 95/13/ΕΚ, άρθρο 2(4) και Παράρτημα III	<p>(α) η τάξη ενεργειακής απόδοσης</p> <p>(β) η κατανάλωση ενέργειας σε kWh ανά πρόγραμμα</p> <p>(γ) το περιεχόμενο (χωρητικότητα) βαμβακερών σε kg</p> <p>(δ) η κατανάλωση νερού ανά κύκλο (κατά περίπτωση)</p> <p>(ε) η εκτιμώμενη ετήσια κατανάλωση νοικοκυριού</p> <p>(στ) ο θόρυβος</p>

Ένα ειδικό θέμα σχετικά με τον έλεγχο των ταχυδρομικών παραγγελιών και κυρίως των πωλήσεων μέσω διαδικτύου είναι η απαίτηση ότι τα Κράτη Μέλη θα λάβουν όλα τα αναγκαία μέσα για να εξασφαλίσουν ότι οι προμηθευτές και οι έμποροι που βρίσκονται στο έδαφός τους εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους. Οι αρχές θα πρέπει να ελέγχουν εάν η προϋπόθεση αυτή πληρούται, π.χ. θα πρέπει να ελέγξουν αν η ιστοσελίδα που διαφημίζει το προϊόν αναφέρεται σε μια πραγματική διεύθυνση στη χώρα τους. Αν όχι, τότε θα μπορούσαν να ειδοποιήσουν τη χώρα στην οποία ανήκει η έδρα του εμπόρου/προμηθευτή προκειμένου να αναλάβει αυτή τον έλεγχό του (οι αρχές υποχρεούνται να συνεργάζονται μεταξύ τους).

6.3 Έλεγχος των διαφημίσεων προϊόντων

Σύμφωνα με τη νέα οδηγία πλαίσιο που αναφέρεται στην ενεργειακή σήμανση, κάθε διαφήμιση συγκεκριμένου τύπου προϊόντος, εφόσον παρέχει πληροφορίες σχετικά με την ενέργεια ή την τιμή του, θα πρέπει να αναφέρεται και στην ενεργειακή κατηγορία του.

Ως εκ τούτου, μία από τις δράσεις επιτήρησης της αγοράς είναι να επαληθευτεί εάν η τάξη ενεργειακής απόδοσης ενός προϊόντος αναφέρεται πάντα σωστά στην διαφήμισή του.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

1. “Implementing EU Appliance Policy in Central and Eastern Europe”. CEECAP, 2006. www.ceecap.org
2. “Energy efficiency Labels and Standards”. CLASP, 2008. www.clasponline.org
3. “Annual Report 2008, Report on the work of Energy Labelling Denmark on checking energy labelling of household appliances, air conditioning systems and household lamps in Denmark”. Energy Labelling Denmark, 2009.
4. “Recommendations for policy design” .Top –Ten, 2010. www.topten.eu
5. Electricity Consumption and Efficiency Trends in the Enlarged European Union. JRC - European Commission, 2010.
6. “Discover the New EU Energy Label”. CECED, 2011. www.newenergylabel.com

Come on Labels project members – contacts

	Czech Republic – project coordinator	SEVEn , The Energy Efficiency Center www.svn.cz	
	Austria	Austrian Energy Agency www.energyagency.at	
	Belgium	Brussels Energy Agency www.curbain.be	
	Croatia	ELMA Kurtalj d.o.o www.elma.hr	
	Germany	Öko-Institut e.V. , Institute for Applied Ecology www.oeko.de	
	Great Britain	Severn Wye Energy Agency www.swea.co.uk	
	Greece	Center for Renewable Energy Sources and Saving www.cres.gr	
	Italy	ENEA – Agenzia nazionale per le nuove tecnologie, l'energia e lo sviluppo economico sostenibile www.enea.it	
	Latvia	Ekodoma, Ltd www.ekodoma.lv	
	Malta	Projects in Motion www.pim.com.mt	
	Poland	KAPE , Polish National Energy Conservation Agency www.kape.gov.pl	
	Portugal	QUERCUS – Associação Nacional de Conservação da Natureza www.ecocasa.pt	
	Spain	ESCAN, S.A. www.escansa.com	

This document was prepared within the Come On Labels project, supported by the Intelligent Energy Europe programme. The main aim of the project, active in 13 European countries, is to support appliance energy labelling in the field of appliance tests, proper presence of labels in shops, and consumer education.

The sole responsibility for the content of this document lies with the authors. It does not necessarily reflect the opinion of the European Union. Neither the EACI nor the European Commission is responsible for any use that may be made of the information contained therein.

More information about the project activities and all of its results are published on:

www.come-on-labels.eu